ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 30.5.2012 г.
COM(2012) 304 final

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Дания за 2012 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за периода 2012—2015 г.

{SWD(2012) 304 final}

Препоръка за

ПРЕПОРЪКА НА СЪВЕТА

относно националната програма за реформи на Дания за 2012 г.

и за представяне на становище на Съвета относно програмата за конвергенция на Дания за периода 2012—2015 г.

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от него,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики[1], и по-специално член 5, параграф 2 от него,

като взе предвид Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси[2], и по-специално член 6, параграф 1 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия[3],

като взе предвид резолюциите на Европейския парламент[4],

като взе предвид заключенията на Европейския съвет,

като взе предвид становището на Комитета по заетостта,

след консултация с Икономическия и финансов комитет,

като има предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет постигна съгласие по предложението на Европейската комисия да се започне изпълнението на нова стратегия за работни места и растеж — стратегията „Европа 2020“ — въз основа на засилена координация на икономическите политики, която стратегия е съсредоточена върху ключовите области, в които е необходимо да се предприемат действия за повишаване на потенциала на Европа за устойчив растеж и конкурентоспособност.

---

1 ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1.
2 ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25.
3 COM(2012) 304 final.
4 P7_TA(2012) 0048 и P7_TA(2012) 0047.

(2) На 13 юли 2010 г. Съветът прие препоръка относно общите насоки за икономическите политики на държавите членки и на Съюза (за периода 2010—2014 г.), а на 21 октомври 2010 г. прие решение относно насоките за политиките на държавите членки по заетостта[5], като заедно двата акта представляват т. нар. „интегрирани насоки“. Държавите членки бяха приканени да се съобразят с интегрираните насоки при провеждането на националната си икономическа политика и политика по заетостта.

(3) На 12 юли 2011 г. Съветът прие препоръка относно националната програма за реформи на Дания за 2011 г. и излезе със становище относно актуализираната програма за конвергенция на Дания за периода 2011—2014 г.

(4) На 23 ноември 2011 г. Комисията прие втория годишен обзор на растежа, с което постави началото на втория европейски семестър за предварително и интегрирано координиране на политиката, залегнало в стратегията „Европа 2020“. Въз основа на Регламент (ЕС) № 1176/2011 на 14 февруари 2012 г. Комисията прие Доклад за механизма за предупреждение[6], в който беше посочено, че Дания ще бъде една от държавите членки, за които ще се извърши задълбочен преглед.

(5) На 2 март 2012 г. Европейският съвет одобри приоритетите, насочени към осигуряване на финансова стабилност, бюджетна консолидация и действия за стимулиране на растежа. Той подчерта необходимостта от продължаване на диференцирана бюджетна консолидация, благоприятстваща растежа, възстановяване на нормалните условия за отпускане на заеми за икономиката, насърчаване на растежа и конкурентоспособността, справяне с безработицата и социалните последици от кризата и модернизиране на публичната администрация.

(6) На 2 март 2012 г. Европейският съвет прикани също държавите членки, участващи в пакта „Евро плюс“, да представят своите ангажименти достатъчно рано, за да бъдат включени в програмите им за стабилност или програмите им за конвергенция и в националните им програми за реформи.

(7) На 30 април 2012 г. Дания представи своята програма за конвергенция за периода 2012—2015 г., както и своята национална програма за реформи за 2012 г. Двете програми бяха оценени едновременно, за да бъдат отчетени взаимовръзките между тях. В своя задълбочен преглед[7] по член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 Комисията стигна до заключението, че Дания е засегната от вътрешен и външен дисбаланс, макар и не прекомерен.

(8) Съгласно извършената в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета оценка на програмата за конвергенция за 2012 г. Съветът е на мнение, че макроикономическият сценарий, въз основа на който са изготвени бюджетните прогнози на програмата, е реалистичен. Сценарият, който предвижда ръст на БВП от 1,2 % и 1,5 % за 2012 г. и 2013 г., е до голяма степен в съответствие с пролетната прогноза на Комисията, в която се очаква ръст на БВП от 1,1 % и

---

[5] Решение 2012/238/ЕС на Съвета от 26 април 2012 г.

[6] COM(2012) 68 final.

[7] SWD(2012)153 final

1,4 %. Съответно нивата на държавния дефицит са малко по-ниски в програмата за конвергенция (4 % и 1,8 % от БВП през 2012 г. и 2013 г. съответно, в сравнение с 4,1 % и 2 % от БВП в прогнозата на Комисията от пролетта на 2012 г.). Целта на очертаната в програмата бюджетна стратегия е да се коригира прекомерният дефицит до 2012 г. и да се постигне средносрочната бюджетна цел (СБЦ) от най-малко структурно балансиран бюджет през 2020 г. Следователно програмата потвърждава предишната СБЦ, която е подходящо отражение на изискванията на Пакта за стабилност и растеж. Планираният номинален дефицит през 2013 г. отговаря на своевременна корекция на прекомерния бюджетен дефицит и въз основа на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо[8] планираните бюджетни усилия за тази година съответстват на препоръката на Съвета в рамките на процедурата при прекомерен дефицит от юли 2010 г. Консолидацията изостава спрямо първоначално планираното и през 2013 г. са необходими значителни усилия, за да се гарантира изискваната структурна корекция. Рисковете да не се постигне референтната стойност от 3 % от БВП през 2013 г. са ограничени. В своята прогноза от пролетта на 2012 г. Комисията прогнозира бюджетен дефицит от 2 % от БВП. Въз основа на (преизчисленото) структурно бюджетно салдо от 2013 г. нататък прогнозираното бюджетно подобрение в структурното бюджетно салдо не постига изискваното от Пакта за стабилност и растеж ниво от 0,5 % от БВП. Същевременно темпът на нарастване на държавните разходи, като се отчитат дискреционните мерки по отношение на приходите, се очаква да съответства на целевия показател за разходите на Пакта за стабилност и растеж. Част от бюджетния дефицит ще се финансира чрез намаляване на държавните активи в Националната банка на Дания. Брутният публичен дълг на Дания се очаква да спадне от 46,5 % от БВП през 2011 г. до 41,1 % през 2015 г., далеч под 60 % от БВП.

(9) Основен приоритет за Дания е да се увеличи предлагането на работна сила, за да се осигури бъдещото благосъстояние и фискална устойчивост. През 2011 г. Дания завърши амбициозна реформа на схемата за доброволно ранно пенсиониране и отново постави на дневен ред планираното по-рано увеличаване на законово определената пенсионна възраст и връзката ѝ с очакваната продължителност на живота. Сега усилията трябва да бъдат пренасочени към реформиране на схемите за пенсия за инвалидност и за субсидирана заетост (flex-job). Правителството представи предложение за реформа в тази област, което следва да се приложи незабавно. Също така следва да се разгледат задълбочаващите се различия в заетостта между лицата, произхождащи от семейства на мигранти, и останалата част от активното население.

(10) През последните десетилетия ръстът на производителността на труда в Дания се забави, като една от причините е относително слабите образователни постижения. Въпреки високото равнище на разходите за образование, качеството на датското училищно образование — според проучването PISA на ОИСР — е едва средно. Освен това като цяло учащите завършват своето образование на по-късна възраст в сравнение с други държави членки, а делът на отпадащите ученици от институциите за професионално обучение е относително

[8] Салдо, коригирано спрямо фазата на икономическия цикъл, без еднократните и другите временни мерки, преизчислено от службите на Комисията въз основа на информацията в програмата и с помощта на общоприетата методика.

висок. За да отговори на предизвикателствата в тази област, правителството обяви редица нови мерки, както за задължителното, така и за средното образование. Бюджетът за 2012 г. също така подкрепя въвеждането на социални клаузи в процедурите за обществени поръчки, както и мерки, чрез които е финансово изгодно за частните предприятия да предлагат възможности за чиракуване, така че да се увеличи броят на наличните места. По-голямото предлагане на възможности за чиракуване също ще бъде разгледано в рамките на тристранните преговори и в работата на междуведомствен комитет.

(11) Друга възможна причина за ниския ръст на производителността е относително слабата степен на конкуренция в Дания. През 2011 г. беше приет пакет за конкуренцията, насочен преди всичко към строителния сектор, сектора на търговията на дребно, здравеопазването и услугите в публичния сектор. В момента се разглежда състоянието на конкуренцията в таксиметровите и транспортните услуги, както и либерализирането на аптеките, с оглед на предприемането на възможни нови мерки. С регионалните и местните управи се договаря въпросът за увеличаване на обществените поръчки в общините и регионите. В този контекст неотдавна правителствен комитет стигна до заключението, че датското конкурентно право се нуждае от подсилване, а понастоящем санкциите за нарушения са прекалено ниски, за да имат възпиращ ефект. Тъй като през изминалата година в тази област са предприети малко конкретни инициативи, необходими са допълнителни стъпки за намиране на адекватен отговор на този проблем.

(12) Както се потвърждава в задълбочения преглед съгласно член 5 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 г., докато високата брутна задлъжнялост на домакинствата е до известна степен структурна черта на датската икономика, като активите на домакинствата значително надвишават пасивите, възникват опасения по отношение на високата задлъжнялост на домакинствата, тъй като развитието на жилищния пазар изглежда е причина дългът да надхвърли нива, които могат да бъдат обяснени със структурни фактори. Освен това от 2003 г. насам характерът на ипотечните кредити се е променил, като заемите без първоначална вноска и с променлив лихвен процент придобиват популярност за сметка на заемите с фиксиран лихвен процент и вноска. Следователно понастоящем за дадено равнище на дълг домакинствата са по-уязвими спрямо покачването на лихвените проценти и колебанията в цените на недвижимите имоти отколкото преди десетилетие. Това поражда по-голям потенциален риск по отношение на финансовата и икономическата стабилност. В Дания бяха предприети подходящи мерки за справяне с уязвимостта на ипотечната система. Освен това в момента Министерството на стопанската дейност и растежа анализира разпределението на активите и пасивите в домакинствата и тяхната потенциална уязвимост в случай на различни икономически шокове. Въпреки това следва да се разгледат също мерки за предотвратяването на проциклично развитие на пазара на жилища в средносрочен план, за предпочитане чрез съобразяване на данъка за собственост с реалната пазарна стойност. Премахването на тавана на годишното увеличение на общинския поземлен данък също би могло да предотврати бъдещ процикличен ефект. Такива мерки следва да се въвеждат постепенно като се има предвид настоящата необходимост от стабилизиране на пазара на жилища.

(13) Дания пое редица ангажименти по пакта „Евро плюс“. Тези ангажименти и изпълнението на ангажиментите, поети през 2011 г., се отнасят до насърчаването на заетостта, повишаването на конкурентоспособността, подобряването на устойчивостта на публичните финанси и укрепването на финансовата стабилност. Комисията оцени изпълнението на ангажиментите по пакта „Евро плюс“. Резултатите от тази оценка са взети предвид в препоръките.

(14) В рамките на европейския семестър Комисията направи цялостен анализ на икономическата политика на Дания. Тя извърши оценка на програмата ѝ за стабилност и националната ѝ програма за реформи и представи задълбочен преглед. Тя взе предвид не само тяхното значение за провеждането на устойчива бюджетна и социално-икономическа политика в Дания, но и тяхното съответствие с правилата и насоките на ЕС предвид на необходимостта от засилване на цялостното икономическо управление на Европейския съюз чрез принос на равнище ЕС към бъдещите решения на държавите членки. Препоръките ѝ в рамките на европейския семестър са изразени в препоръки 1—5 по-долу.

(15) С оглед на тази оценка Съветът разгледа програмата за конвергенция на Дания, като неговото становище[9] е изразено по-специално в препоръката в точка 1 по-долу.

(16) С оглед на резултатите от направения от Комисията задълбочен преглед и тази оценка Съветът разгледа националната програма за реформи на Дания за 2012 г. и нейната програма за конвергенция. Неговите препоръки по член 6 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 са изразени по-специално в препоръки 3, 4 и 5 по-долу,

ПРЕПОРЪЧВА на Дания да предприеме следните действия през периода 2012—2013 г.:

1. Да прилага бюджетната стратегия според планираното, да гарантира коригиране на прекомерния дефицит до 2013 г. и да постигне средната годишна структурна корекция, определена в препоръките на Съвета по процедурата при прекомерен дефицит. След това да осигури подходяща структурна корекция, за да постигне достатъчен напредък към постигане на средносрочната бюджетна цел (СБЦ), включително постигане на целевия показател за разходите.

2. Да предприеме допълнителни мерки за увеличаване на предлагането на работна ръка в дългосрочен план чрез реформиране на схемите за пенсия за инвалидност и чрез по-добро насочване на схемите за субсидирана заетост (системата „flex-job“) към хората с намалена работоспособност, както и чрез подобряване на пригодността за заетост на лицата, произхождащи от семейства на мигранти.

3. Да приложи незабавно обявените мерки за подобряване на икономическата ефективност на образователната система, да намали дела на отпадналите от образователната система, по-специално в рамките на професионалното обучение, и да увеличи възможностите за чиракуване.

[9] Съгласно член 9, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета.

4. Да продължи усилията за премахване на пречките пред конкуренцията, по-специално при местните услуги, в секторите на търговията на дребно и строителството, включително чрез допълнително отваряне за конкуренция на обществените поръчки за услуги на общините и регионите и гарантиране, че санкциите, предвидени в конкурентното право, са с достатъчен възпиращ ефект.

5. Да разгледа по-нататъшни превантивни мерки за укрепване в средносрочен план на стабилността на жилищния пазар и финансовата система, включително като отчете резултатите от провежданото в момента проучване на Министерството на стопанската дейност и растежа относно разпределението на активите и пасивите в домакинствата и като направи преглед на системата за облагане на собствеността и земята.

Съставено в Брюксел на […] година.

За Съвета
Председател